

Na temelju članka 58. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14., 118/14., 154/14.) i članku 26. i 27. Zakona o radu (NN 93/14.), dekan Medicinskog fakulteta u Split, prof. dr. sc. Zoran Đogaš dana 26. lipnja 2017. donio je

PRAVILNIK

O TESTIRANJU NA ALKOHOL, DROGE I DRUGA SREDSTVA

OVISNOSTI NA RADNOM MJESTU

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom utvrđuje se sustav za provedbu mjera zabrane zloupotrebe alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti na mjestima rada u vrijeme rada, način utvrđivanja prisutnosti alkohola, droga i/ili drugih sredstava ovisnosti u tijelu, krvi ili drugim tjelesnim tekućinama (u daljnjem tekstu: testiranje) za vrijeme rada, postupanje s osobama zatečenim na radnom mjestu pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti i mjere za rad pod utjecajem alkohola, droge i drugih zabranjenih supstanci.

Svrha ovog Pravilnika je poduzimanje zakonom propisanih mjera zaštite imovine i radnika Poslodavca, te otkrivanje i suzbijanje pojave alkoholizma i pojave ovisnosti o opojnim drogama i psihotropnim tvarima kod Poslodavca.

Članak 2.

Poslodavac je dužan upoznati radnika s odredbama ovog Pravilnika prilikom zasnivanja radnog odnosa.

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve radnike u radnom odnosu temeljem ugovora o radu i druge osobe koje po bilo kojoj osnovi rade u prostorijama i prostorima poslodavca.

Članak 4.

Propisane mjere i postupci sastavni su dio sustava unapređivanja sigurnosti i zdravlja radnika, sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi s radom, a odnose se na:

- ✓ zabranu rada i dolaska na posao pod utjecajem alkohola,
- ✓ zabranu unošenja i konzumacije alkoholnih pića na mjestu rada,
- ✓ utvrđivanje postupka provjere alkoholiziranosti,
- ✓ odgovorne osobe za provedbu mjera zabrane zloupotrebe alkoholnih pića,
- ✓ zabranu provjere alkoholiziranosti,
- ✓ obavješćivanje radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost,

- ✓ suradnju ovlaštenika poslodavca sa stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu,
- ✓ mjere koje se provode nakon utvrđene alkoholiziranosti radnika.

IZUZEĆA

Članak 5.

Poslodavac ne smije provjeravati je li pod utjecajem droge ili drugih sredstava ovisnosti (izuzev alkohola) radnik koji mu je predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju, ali može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti toga radnika za obavljanje povjerenih mu poslova.

Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stavka 1. ovog članka daje specijalist medicine rada.

Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju izdaje ustanova kod koje se provodi program.

ZABRANA KORIŠTENJA ALKOHOLA, DROGA ILI DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI NA RADNOM MJESTU

Članak 6.

Zabranjuje se unošenje i konzumiranje alkoholnih pića, droga ili drugih sredstava ovisnosti na mjestima rada.

Radnik na radnom mjestu ne smije biti pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada.

Radi osiguranja sigurnosti i zdravlja svih zaposlenih, kao i očuvanja imovine, radnik je dužan pridržavati se zabrane rada pod utjecajem alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti.

Postupanje radnika koje je suprotno navedenom smatra se postupkom koji ugrožava opću sigurnost i zdravlje radnika te imovinu poslodavca.

Članak 7.

Pod pojmom *alkohol* smatra se bilo koja vrsta alkoholnog pića.

Pod pojmom *droga ili drugih sredstava ovisnosti* misli se na bilo koju tvar prirodnog ili umjetnog podrijetla, uključujući psihotropne tvari, uvrštene u *Popis droga, psihotropnih tvari i biljaka iz kojih se može dobiti droga te tvari koje se mogu uporabiti za izradu droga*, ili druge supstance koje imaju utjecaj na ponašanje i normalne psihofizičke karakteristike čovjeka.

Članak 8.

Stanje pod utjecajem alkohola smatra se stanje pri kojem izmjerena vrijednost alkohola u izdahnutom zraku iznosi više od 0,0 mg/l, odnosno više od 0,0 g/kg težine u krvi.

Radnik koji je neposredno prije dolaska na rad ili u vrijeme dnevnog odmora ili tjednog odmora konzumirao alkoholna pića u količini koja bi mogla rezultirati koncentracijom većom od utvrđene stavkom 1. ovog članka, dužan se osobno ili telefonom javiti ovlašteniku poslodavca i priopćiti mu razlog odustajanja od dolaska na posao.

Stanje pod utjecajem droge je stanje koje se utvrdi odgovarajućim testiranjem, a pokazuje da osoba ima u tijelu nedozvoljenu ili zabranjenu drogu ili drugo sredstvo ovisnosti. Pozitivan preliminarni test mora se potvrditi potvrdnom metodom.

Pokazatelji ponašanja u smislu ovog *Pravilnika* su znaci koji ukazuju da je osoba pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti, u smislu promijenjenog ponašanja, djelovanja ili ponašanja koje odstupa od uobičajenog.

TESTIRANJE

Članak 9.

U slučaju kada se sumnja da je radnik pod utjecajem alkohola ili pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti, ovlaštenik ili neposredni ovlaštenik obvezan je zatražiti da se obavi alkotestiranje radnika ili potvrdi opravdanost sumnje da je radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti.

Potrebu testiranja određuje odgovorna, odnosno ovlaštena osoba poslodavca sa svrhom zaštite zdravlja i sigurnosti svih radnika.

Testiranje se može zatražiti u tijeku radnog vremena, svakog radnog dana i u bilo kojoj radnoj sredini.

Testiranje ne treba radniku unaprijed najaviti.

Testiranje se provodi i u slučaju ozljede na radu, sumnje da je radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti, neprimjerenog ponašanja koje može biti uzrokovano uzimanjem sredstava ovisnosti kao i u svim drugim okolnostima kada je to potrebno i primjereno.

Članak 10.

Prisutnost alkohola u organizmu utvrđuje se instrumentom za otkrivanje prisutnosti alkohola u izdahnutom zraku – alkometrom. Alkometar mora udovoljavati mjeriteljskim zahtjevima propisanim *Pravilnikom o mjeriteljskim zahtjevima za uređaje kojima se mjeri udio etilnog alkohola u izdahu ispitanika (NN 118/99.)*

Prisutnost droge u organizmu utvrđuje se preliminarnom metodom, a u slučaju pozitivnog testa potrebno je provesti potvrdnu metodu u ovlaštenoj ustanovi.

Članak 11.

Utvrđivanje je li radnik pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti obavlja:

- ✓ stručno osposobljena osoba – ovlaštenik poslodavca,
- ✓ ovlaštenici specijalist medicine rada,
- ✓ zdravstvena ustanova s kojom poslodavac ima sklopljen ugovor i/ili
- ✓ stručno osposobljena osoba od strane ovlaštene ustanove ili tvrtke s kojom poslodavac sklopi ugovor za preliminarno testiranje.

Članak 12.

Utvrđivanje je li radnik pod utjecajem alkohola provodi se na mjestu rada radnika.

Utvrđivanje je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti obavlja ovlaštena zdravstvena ustanova.

Poslodavac i/ili neposredni ovlaštenik radnika obavezan je prisustvovati postupku utvrđivanja je li radnik pod utjecajem alkohola.

Postupku utvrđivanja mogu prisustovati Povjerenik radnika za zaštitu na radu i prisutni radnici.

Članak 13.

Prije početka testiranja radnik mora biti upoznat s postupkom testiranja.

Testiranju mora nazočiti odgovorna osoba – ovlaštenik poslodavca koja je i svjedok testiranja.

Članak 14.

O provedenom testiranju vodi se zapisnik koji sastavlja stručno osposobljena osoba koja vrši testiranje. Zapisnik potpisuje poslodavac i/ili ovlaštena osoba poslodavca, radnik i svjedok.

Zapisnik o testiranju na prisutnost alkohola u organizmu na radnom mjestu sastavni je dio ovog Pravilnika (*Prilog 1.*).

Članak 15.

Ako radnik odbije testiranje smatra se da je pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti.

Stručno osposobljena osoba obavezna je napisati zapisnik o činjenici da je radnik odbio testiranje.

Članak 16.

Da bi izbjegao daljnje postupke, radnik koji je odbio testiranje, može na svoj trošak izvršiti analizu tjelesnih tekućina na prisutnost alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi uz prisutnost ovlaštene osobe poslodavca.

UDALJENJE S RADNOG MJESTA

Članak 17.

Poslodavac mora udaljiti s radnog mjesta radnika kod kojeg je utvrđeno prisustvo alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti u skladu s ovim Pravilnikom.

Poslodavac mora udaljiti s radnog mjesta i radnika koji se odbije podvrći testiranju, a naročito ako mu ponašanje odstupa od uobičajenog.

Članak 18.

Ukoliko radnik odbije napustiti radno mjesto poslodavac može koristiti usluge nadležne redarstvene službe.

Vrijeme koje radnik provede izvan rada radi utvrđivanja kršenja zabrane iz ovog Pravilnika ne plaća se kao vrijeme provedeno na radu.

Članak 19.

Poslodavac treba radniku, kojeg udaljuje s radnog mjesta, osigurati siguran prijevoz uz pratnju do mjesta stanovanja ili pozvati člana obitelji. Konkretno postupanje je sastavni dio zapisnika.

MJERE

Članak 20.

Rad pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti smatra se težim kršenjem radne dužnosti.

Na ozljede koje zadobije radnik prilikom rada pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti u svezi potraživanja, primjenjuju se odredbe *Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti*.

Radnik koji radeći pod utjecajem alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti prouzroči štetu poslodavcu ili trećoj osobi mora tu štetu nadoknaditi.

Poslodavac utvrđuje mjere – sankcije za radnika koji je prekršio zabranu rada pod utjecajem alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti ovisno o količini utvrđenog alkohola.

Članak 21.

Poslodavac temeljem rezultata provedenog postupka testiranja na alkohol i sredstva ovisnosti, dužan je podnijeti pisanu prijavu, kako bi se radniku, sukladno odredbama *Zakona o radu* i *Zakona o zaštiti na radu*, izrekle odgovarajuće mjere.

Članak 22.

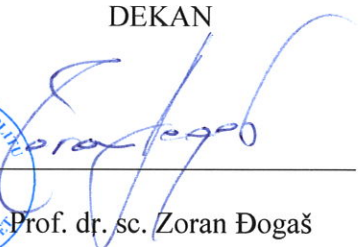
Izrečene mjere se unose u dosje radnika.

Članak 23.

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Medicinskog fakulteta u Splitu i stupa na snagu danom donošenja.

DEKAN

Prof. dr. sc. Zoran Đogaš

Klasa: 003-05/17-03/0004

Ur. broj: 2181-198-01-01-17-0178

Prilog 1. Zapisnik o utvrđivanju alkoholiziranosti

(naziv i sjedište poslodavca)

ZAPISNIK O ISPITIVANJU PRISUTNOSTI ALKOHOLA U ORGANIZMU ZAPOSLENIKA

Provjera se obavlja i zapisnik sastavlja na temelju članka 59. i 60. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14.)

I. OSNOVNI PODACI

Red. broj	PITANJA	ODGOVORI
1.	Ime i prezime radnika	
2.	OIB	
3.	Mjesto provjere	
4.	Datum i vrijeme (sat) provjere	

II. UTVRĐIVANJE KONCENTRACIJE ALKOHOLA U KRVU U IZDAHNUTOM ZRAKU POMOĆU ALKOMETRA Dräger

Uporaba digitalnog uređaja s neposrednim očitanjem rezultata
--

Uređaj: Proizv: Drägerwerk AG Lübeck, tv. br.: ARWE-0281
OVJERNICA: HR 1-22/01133-16-III, vrijedi do 22. 01. 2017.

Radnik **JE** - **NIJE** prihvatio provjeru prisutnosti alkohola u organizmu

Nalaz: Displej pokazuje vrijednost od _____ promila. Redni broj mjerenja: _____

Na osnovi podataka iz zapisnika zaključeno je sljedeće:

1. Radnik **JE** - **NIJE** u alkoholiziranom stanju

Glede navedenog predlaže se:

2. Radnika **TREBA** - **NE TREBA** udaljiti s rada i otpratiti do stana te predati ukućanima

III. POTPIS PRISTUPNIKA

1.	Potpis pristupnika alkotestu	
----	------------------------------	--

IV. UTVRĐIVANJE ALKOHOLIZIRANOSTI ZAPOSLENIKA PROVELI SU:

I. Ovlaštene osobe

1. _____ (ime i prezime) _____ (vlastoručni potpis)

II. Nazočni

1. _____ (ime i prezime) _____ (vlastoručni potpis)

2. _____ (ime i prezime) _____ (vlastoručni potpis)

3. _____ (ime i prezime) _____ (vlastoručni potpis)